

El ramat se'n va de l'Àsia

Des de principi dels 90, amb el control de la inflació, els tipus d'interès del món occidental han anat clarament a la baixa. I, amb tota l'orgia de desreglamentacions, liberalitzacions, globalitzacions i sofisticacions financeres, els estalvis de milions de persones han anat a parar a fons d'inversió o a pensions que busquen les rendibilitats que ja no els pot donar el deute públic. Sobretot als països anglo-saxons, on el retrocés de l'estat del benestar ha potenciat fons que acumulen bilions i bilions de pessetes de patrimoni (uns cent bilions a la Gran Bretanya, més que no el que produeix tota l'economia espanyols en un any).

Els gestors d'aquest fons han de ser competitiu i busquen la màxima rendibilitat en el temps mínim possible. I la busquen on poden. A partir de l'any 92 la moda va ser Mèxic i l'Amèrica Llatina, perquè alguns grans fons d'inversió així ho van decidir. Darrere aquests grans fons, com si fossin un ramat d'ovelles, va seguir ràpidament tota la resta, per allò que si ho fa el més gran i qui més en sap, deu ser per alguna raó.

Posant diners sobre diners, les rendibilitats creixien. I va passar el temps, fins que algú va decidir que la festa ja no

podia donar més i va canviar ràpidament de direcció. Es a dir, va desinvertir i va retirar els diners. Ningú no sabia exactament si hi havia raons fonamentades per al canvi, però, abans de perdre el temps a comprovar-ho, va venir "l'efecte ramada": "si el gran se'n va, jo també ho faig, i ximple l'últim!" Amb moviments tan sobtats, i amb tal volum de diners en joc, es poden perdre milers de milions en qüestió de minuts.

Es produeix així, a mitjan anys 90, l'anomenat "efecte Tequila", la gran crisi financera de l'Amèrica Llatina. El ramat havia de trobar noves oportunitats de negoci i va apostar pel "miracle asiàtic". Es van posar úe moda els fons d'inversió amb noms tan suggerents com T. Rowe Price New Asia Fund, dels Estats Units (al nostre país també se'n troben uns quants).

La pel·lícula de l'Amèrica Llatina es repeteix, però

ara amb més força. Les inversions globals del fons d'inversió en borsa s'havien multiplicat per dotze en cinc anys. Es multipliquen les expectatives i les rendibilitats... fins que algú decideix que la festa s'ha acabat. I bé, ara comença a saber-se que els primers a decidir-ho van ser els grans bancs. Durant aquests últims anys havien fet un suculent negoci, pel procediment del *carry trade*, gràcies als tipus d'interès superbaixos del Japó i dels Estats Units: manllevaven diners a molt baix preu, al Japó o als Estats Units, i els prestaven a

uns tipus d'interès força més alts al sud-est asiàtic. Un negoci rodó, sobretot mentre les monedes i les economies d'aquesta zona mantenien la seva imatge de solidesa.

N'hi va haver prou que, des del mes de maig, s'intensifiqués la sensació que tant al Japó com als Estats Units els tipus d'interès s'apujarien per a tenir l'excusa d'acabar el joc del *carry trade*. Els grans es van començar a desfer dels actius i, per tant, de les monedes asiàtiques. Ja havien guanyat prou diners. Això era a l'estiu. A la tardor, quan els grans fons d'inversió i la resta del ramat es va adonar del final de la festa, va venir la crisi que tothom ja sap.

El ramat se n'ha anat cap a uns altres llocs del planeta, sembla que a l'Argentina i a les mateixes borses occiden-

tals. Semblava que aquesta crisi deixaria només pel camí uns quants milers d'estalviadors amb menys estalvis, i unes economies asiàtiques desinflades fins al seu nivell exacte de riquesa. Però ara es comença a veure que en aquesta última festa s'ha begut massa alcohol, i que alguns dels embriagats eren massa importants per a deixar-los abandonats a la moqueta. Per exemple, a Corea del Sud els bancs, en la seva orgia de crèdits, van absorbir fins a trenta bilions de pessetes i es van convertir en l'onzena potència mundial. Ara, els coreans no saben com tornar els diners i es comença a parlar de grans riscos per al sistema de pagaments internacional. I, cosa pitjor, el Japó no es desperta de la caparada que arrossega des de la seva festa particular dels anys 80, i, a sobre, és el principal creditor de la zona... ■

ALBERT CLOSAS

"A Corea del Sud els bancs, en la seva orgia de crèdits, van absorbir fins a trenta bilions de pessetes i es van convertir en l'onzena potència mundial. Ara, no saben com tornar els diners."